

Hai días, na casa de Bruxelas, recibín o libro de Xabier López López cunha dedicatoria cariñosa, que non reproduzo para salvagarda-la súa xentileza extrema e para lles aforrar detalles fútiles dos meus sentimentos íntimos. Na portada un fragmento (e un fragmento dun fragmento) dun retrato que lle fixeran a Lord Byron. Na lapela unha foto do autor, de ollada misteriosa. Ata aquí a superficie do libro, que vai adobiada, como é mes-ter, coas glosas típicas que para presenta-los libros fan os editores. Unha linguaxe triunfalista, pensei para os meus adentros, erixido sen querer en avogado do diaño e crítico con vitriolo nos beizos e pezoña nas mucosas, deses que disparan canonazos indiscriminadamente.

A estraña estrela

Aventuras, tránsitos e adversidades do singular viaxeiro Emilio Amarante

Xavier Queipo

A visita ó índice (manobra automática, hei recoñecer) foi a primeira sorpresa de impacto favorable. Non esa insulsa numeración romana dos capítulos (que eu, como moitos colegas usamos a cotío, non se sabe ben se por minimalismo consciente ou por ausencia de capacidade de síntese, ou se cadra mesmo porque a moda así o marca e todos a unha, e eu o primeiro) se-nón unha serie de títulos anunciadores do contido argumental (imaxes, ideas, sínteses). Un primeiro acerto, coido eu, no deseño plástico do texto.

A coidada selección da portada, o engado da foto, a atracción do título (e sobretodo do subtítulo ou título complementario, iso de *Aventuras, tránsitos e adversidades do singular viaxeiro Emilio Amarante*), o impacto agradable do nomeamento dos capítulos... Todo isto sen comezar sequera a lectura do que xa prometía ser un libro dos que intuía me gustaría ter escrito eu mesmo (son así de egocéntrico, e que erga a man o que o sexa menos). Ben sei que se chegaron ata aquí han pensar que estou empachoso e aloumi-ñeiro amais. Xa ven. Un ten días así e días totalmente opostos, e goza na variedade de rexistros, motor e mollo do tránsito dos tempos.

Como non se debe comentar dun libro sen cando menos pasa-lo tempo en lelo, pois alá imos. Comezei polo encontro inicial entre Bieito Xerome Feixoo e Montenegro e Martiño Sarmiento, frades ilustrados e desfacedores de supersticións, que se atopan no medio da treboada no Mesón do Bento, un lugar venteado como poucos e que atesoura a épica dos destinos cruzados, que todas as encrucilladas sofren. Un achado, realmente, unha prosa que prende dende o primeiro parágrafo, que xera unha certa tensión no tránsito dos capítulos e das historias que se acabalgan, unhas sobre outras, unidas polo elo elemental que permite os moitos tránsitos de Emilio Amarante, protagonista dunha serie de fantásticas aventuras.

Destinos cruzados os de Sarmiento e Feixoo, e destinos cruzados os de Emilio Amarante transformista, que se move entre personaxes históricos ou ficticios, soñados ou reais; modélicos diplomáticos e auténticos filibusteiros, utopistas recluídos nunha illa e revolucionarios que asaltan o bastión emblemático da Bastilla, odaliscas fermosas e cruéis do serrallo de Píalo Paxá, e soldados que morren de medo e amor nas trincheiras lamacentas dunha guerra en Europa, descubridores doutras realidades, como Pedro Sarmiento de Gamboa, que puxera as illas Marquesas nos mapas do Mundo, saídos dese recuncho húmido e perdido nun(ha) Fisterra, que se afoga en supersticións e lobishomes; sanadores de males do corpo e do espírito e lectores certosiros dos arcanos do tarot, xogadores de vantaxe e afaiadores de percorrer mundos ó son do xiflo e da roda. Destinos cruzados os de Sir Walter Raleigh e Diego Sarmiento de Acuña, os do cidadán Maximilien de Robespierre e Amarante, os

de peregrinos a Compostela e asaltadores de camiños, os do pasado e o futuro do protagonista, do que se contan aventuras de tempos idos e tempos que aínda non chegaran a ser.

Unha linguaxe que engaiola, que non deixa ergue-la ollada do libro, na que cada liña un detalle, cada parágrafo unha descuberta, cada páxina unha invitación a le-la seguinte, cada capítulo un fragmento do crebrecabezas que hai no cerebro de Emilio Amarante, que está en todos lados e vive tódalas épocas, que sabe acordar espido e procurar roupas a calquera prezo, e que é quen de vestir roupas femininas cunha elegancia que para si quixeran algunhas drag-queens.

Xa case para rematar, hei recoñecer dúas cousas. A primeira é que botei de menos os diálogos entre Feixoo e Sarmiento, que se eclipsaron no frenesí das aventuras a partir do capítulo VI (se non me trabuco, pois onde escribo non teño o libro á man e hoxe teño unha noite de preguiza contaxiosa). A outra é que lin o libro dunha sentada (abofé que este sofá foi a mellor compra en anos) ata o capítulo XIII, onde se conta como Emilio Amarante se namora por vez primeira e dos traballos que toma para que o seu amor sexa correspondido, entre eles o de procurar os ingredientes dun filtro de amor que lle receita un meiguíño que tamén lle bota as cartas. Ó rematar ese capítulo, deime de conta de que a fin estaba próxima (elemental, coí-daran, ollando para o número de páxinas que restaban) e como non atinaba eu co arabesco final, decidín deixa-los dous últimos capítulos para o día a seguir, remoendo para os meus internos un posible desenlace. Fose porque sonlles de natural pouco fantástico ou porque de seguida quedei durmido como unha crianza, acordei en festa de gardar e, levado pola ansia propia destas circunstancias, rematei os dous capítulos que faltaban onde, por fortuna para o relato, reaparecían os frades ilustrados.

O final sorprendeume así, sen afeitar aínda e cheirando a bravío. Se teñen tempo non perdan esta narración das aventuras, tránsitos e adversidades do singular viaxeiro Emilio Amarante, colección de historias que Xabier López López ensarillou con habelen-cia neste libro que tituló *A estraña estrela*. O libro, segundo consta na última páxina, rematouse de imprimir o 7 de febreiro do 2003, onde está rexistrado no meu diario que eu estaba na lectura de *O homem duplicado* de José Saramago e que viña de remata-la lectura da tradución ó castelán que da obra de Thomas Browne, claro antecesor de Feixoo, fixera Daniel Weissbein, a quen coñecera dúas semanas atrás (demasiadas casualidades como para non acreditar na súa presenza). Se andan vostedes tamén dun lado para outro, como Emilio Amarante, nun estrés real ou ficticio, déanse un agasallo e procuren tempo para esta lectura, que lles ha ser proveitosa de vez e prato de gusto.